

Tipikus és atipikus foglalkoztatási formák civil szervezeteknél (A közérdekű önkéntes foglalkoztatás és a közösségi szolgálat szabályai)

Kedves Ügyfeleink!

Jelen összefoglalónkban a civil szervezeteknél előforduló atipikus foglalkoztatási formák szabályairól igyekszünk közérthető módon tájékoztatást nyújtani.

Civil szervezeteknél egyre többször szembesülünk azzal, hogy gyűjtőfogalomnak használják az önkéntes fogalmat, és sokszor rossz értelemben. Ez egészen addig működik is, amíg egy ellenőrrel nem találkozik a szervezet, amire mostanság már egyre többször van példa. Ezért fontos tisztázni előre, hogy kinek mi a státusza, javasolhatóan írásban, még akkor, amikor ezt jogszabály nem követeli meg. Tekintsük hát át, kivel is lehet dolga egy civil szervezetnek.

A **tipikus formák** között említjük a **munkaviszonyt, megbízási jogviszonyt, egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyt**, és több esetben akár még a **munkaerő kölcsönzést** is. Ezekkel kapcsolatos részletszabályok ismertetésébe most nem megyünk bele, tekintve, hogy ezek nagy része a köztudatban is jobban benne van, és alkalmazásuk során semmiben nem tér el a forprofit és nonprofit szféra szabályrendszerére.

Ugyanakkor a civilekre jellemző **atipikus foglalkoztatási formák** alkalmazása során a mindennapokban még mindig sok probléma merül fel. Az atipikus foglalkoztatási formák közül szerintem az egyik legfontosabb a **közérdekű önkéntes foglalkoztatás**.

A közérdekű önkéntesek a Közérdekű Önkéntes tevékenységről szóló törvény alapján foglalkoztatottak (2005 évi LXXXVIII törvény, továbbiakban: Köt.), és csak ők. Foglalkoztatásuknak viszont a hivatkozott törvény értelmében **FELTÉTELEI vannak**.

Egyik és legfontosabb feltétel a **fogadó szervezet REGISZTRÁCIÓJA a minisztériumnál**. Fogadó szervezet lehet a magyarországi székhellyel rendelkező civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és működésével összefüggő tevékenysége körében. Aki fogadó szervezetté kíván válni, annak ezen szándékát be kell jelenteni a családpolitikáért felelős miniszternek, a **Köt. tv. mellékletét képező adatlap segítségével, melyhez csatolni kell a hatályos létesítő okirat másolatát, a bírósági nyilvántartásba vétel igazolását, 30 napnál nem régebbi szervezet adatait tartalmazó kivonatot, jogszerű működés igazolását**.

A regisztrációs kérelem benyújtásánál figyelemmel kell lenni a Köt. azon előírásaira, mely **taxatív felsorolja, hogy mely területeken jöhet egyáltalán szóba a regisztráció!**

Ha a regisztrációs folyamatnak eleget tett a szervezet, és minden rendben van, akkor a **minisztériumtól a kért paraméterekkel határozat érkezik**. A továbbiakban e határozatban foglaltak alapján kell eljárni. A regisztrációt követően az **önkéntesekkel szerződést kell kötni**, mely történhet szóban és írásban, egyes esetekben kötelező írásban megkötni a szerződést. PI. határozatlan időre szóló szerződés esetén, vagy ha legalább 10 napra kötik, engedélyköteles építési munka keretében

ISO FOCUS AUDIT

Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.

foglalkoztatják, külföldön foglalkoztatják, az önkéntes harmadik országból érkező személy, az önkéntes kérésére. Bár nem minden esetben kötelező a szerződés írásba foglalása, javasolt azonban minden esetben az írásbeliség. Két dolog miatt is fontos: egyrészt a munkaviszonytól vagy egyéb más jogviszonytól való elkülönítés, másrészt a felek közti későbbi jogviták elkerülése érdekében. Egy biztos, egy az adott szervezetnél "szolgáltatásban lévő" önkéntes biztosan kell szerepeljen az **önkéntesek nyilvántartásában!**

Az **önkéntesekről a fogadó szervezet köteles nyilvántartást vezetni**, mely nyilvántartás tartalmazza:

Az önkéntes azonosító adatait

Lakóhelyét

Külföldi esetén az állampolgárságát

Korlátozottan cselekvőképesség illetve kiskorú esetén a törvényes képviselő adatait

A tevékenység tartalmát

A tevékenység ellátásának helyét

A tevékenységre fordítandó időt, és pihenőidőt

A tevékenység megkezdésének időpontját

Határozott idő esetén a tevékenység megszűnés időpontját

Az önkéntesnek nyújtott juttatásokat

Csak a fentiekben vázolt szabályok mentén foglalkoztatott önkéntes kerülhet bele a közhasznúsági melléklet ilyen létszámába.

Az önkéntes munkának virtuális „ellenértéke” van, melyet a civilekre vonatkozó kormányrendelet szabályoz.

A másik erre a szektorra jellemző atipikus foglalkoztatási forma a **közösségi szolgálat** jogintézménye. E tekintetben viszont a legnagyobb problémát az jelenti, hogy igen sokszor összemoszák a két jogintézményt, illetve annak szabályait.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a jogforrása, mely szerint közösségi szolgálat keretei között:

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,

- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet-és természetvédelmi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport-és szabadidős területen folytatható tevékenység.

A középiskolai nappali képzésben résztvevő és az érettségi vizsgát 2016. január 1-ét követően megkezdő tanulók esetében az érettségi bizonyítvány kiállításának feltétele az 50 óra közösségi szolgálat igazolása.

A közösségi szolgálat keretében diákokat fogadni kívánó szervezetek részére egyelőre kötelező regisztrációs előírás nincs.

Szem előtt kell tartani, hogy szakmai feladatokat nem végezhetnek a diákok, ilyen tevékenység végzése, végeztetése tilos. Kizárólag olyan **segítő tevékenységeket végezhetnek, amelyek szakképzettséget nem igényelnek, és az nem az adott szervezet munkatársainak a munkaköri feladata.** Adománygyűjtési célból ilyen típusú jogviszony nem létesíthető!

Ők tehát nem közérdekű önkéntesek, ezért célszerű megvizsgálni azt is, hogy a fenti tevékenységi területbe ilyen tekintetben fogadó szervezetként szerepelni tudunk-e.

* * *

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban, illetve egyéb, az adózást érintő területtel összefüggésben kérdésük merülne fel, készséggel állunk rendelkezésükre.

Dávid Éva
okl. könyvvizsgáló, adótanácsadó
E: eva.david@iso-focus.hu
M: +36 30 9719092

